

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának
ellenőrzéséről

Erzsébetvárosi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat

14133

2014. június

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0248-017/2014.

Témaszám: 1282

Vizsgálat-azonosító szám: V065266

Az ellenőrzést felügyelte:

Horváth Balázs

felügyeleti vezető

Az ellenőrzést vezette és az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Korsósné Vigh Andrea

ellenőrzésvezető

A számvevőszéki jelentéstervezet összeállításában közreműködtek:

Balogné Lehoczki Éva

számvevő

Kuzma Ágota

számvevő

Az ellenőrzést végezte:

Kuzma Ágota

számvevő

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentés:

címe

sorszama

Jelentés a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2006. évi átfogó ellenőrzéséről

0656

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
------------------	----------

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	6
--	----------

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	14
-------------------------------------	-----------

1. A Nemzetiségi Önkormányzat és a Települési Önkormányzat együttműködésének szabályozása, a működési feltételek biztosítása	14
2. A gazdálkodási feladatok ellátásának szabályszerűsége	15
2.1. A költségvetésre és zárszámadásra, valamint a kincstári adatszolgáltatás rendjére vonatkozó jogszabályi előírások betartása	15
2.2. A Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága	17
2.3. Az operatív gazdálkodási jogkörök kialakítása, gyakorlása	17
3. A Nemzetiségi Önkormányzattal kapcsolatos gazdálkodási feladatok belső ellenőrzése	20
4. A feladatalapú támogatás felhasználásának, elszámolásának szabályszerűsége, a Nemzetiségi Önkormányzat feladatellátása	21

MELLÉKLETEK

1. számú A Nemzetiségi Önkormányzat 2012. évi gazdálkodásának főbb adatai, mutatói
2. számú Tájékoztatás a polgármesternek küldött el nem fogadott észrevételekről

FÜGGELÉKEK

1. számú Rövidítések jegyzéke
2. számú Értelmező szótár
3. számú A gazdálkodás értékelésének módszere

JELENTÉS

a helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzéséről Erzsébetvárosi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat

BEVEZETÉS

A Nemzetiségi Önkormányzat 2010. évben alakult, elnöke a 2010. évi helyhatósági választások óta látja el feladatát. A Nemzetiségi Önkormányzat intézményt, gazdasági társaságot és más szervezetet nem alapított, illetve ezek társulásában nem vesz részt. A négytagú Képviselő-testület munkája segítésére bizottságot nem hozott létre. A Nemzetiségi Önkormányzatnak a költségvetési beszámolója szerint a 2012. évben a módosított költségvetési bevételi és kiadási előirányzata 1364 ezer Ft, a teljesített költségvetési bevétel 1419 ezer Ft, a teljesített költségvetési kiadás 950 ezer Ft volt. A 2012. évi gazdálkodási adatokat részletesen az 1. számú mellékletben mutatjuk be.

Az Alaptörvény XXIX. cikk (1) bekezdése szerint a Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez. A hazánkban élő nemzetiségek helyi (települési és területi), valamint országos önkormányzatokat hozhatnak létre. A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási feladatait jogszabályi előírás alapján a székhely szerinti helyi önkormányzat polgármesteri hivatala látja el.

A nemzetiségek helyzete, támogatása mind hazai, mind EU-s szinten kiemelt figyelmet kap napjainkban. A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodására és támogatási rendszerére vonatkozó jogszabályok a 2010-2012. években jelentős változásokon mentek át. A települési és területi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának, a részükre juttatott költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrzését az ÁSZ a 2012. évben sorozatjellegű ellenőrzés keretében indította el. A 2013. évi ellenőrzések e témacsoportos ellenőrzések folytatását jelentik, amelyet az ÁSZ 2014. első félévi ellenőrzési terve 12. témaszámon tartalmaz.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodási kereteinek kialakítása, gazdálkodása és feladatellátása megfelelt-e a jogszabályoknak.

Ennek keretében értékeltük, hogy:

- a Nemzetiségi Önkormányzat és a Települési Önkormányzat együttműködésének szabályozása, a működési feltételek biztosítása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak;
- a felek együttműködése megfelelt-e a közöttük létrejött együttműködési megállapodásnak a gazdálkodási feladatok szabályszerű ellátása során, ennek keretében betartották-e a helyi Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásához kapcsolódóan a költségvetésre és zárszámadásra, a gazdálkodás szabályozására, az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlására vonatkozó jogszabályi előírásokat;
- a jegyző biztosította-e a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának belső ellenőrzését;
- a Nemzetiségi Önkormányzat feladatalapú támogatásának felhasználása, a folyósított feladatalapú támogatással történő elszámolás az előírásoknak megfelelő volt-e;
- a Nemzetiségi Önkormányzat feladatellátása összhangban volt-e a vonatkozó jogszabályi előírásokkal.

Az ellenőrzés várható hasznosulását négy szinten tervezzük. A **törvényalkotás** számára összegzett tapasztalatok állnak rendelkezésre a nemzetiségi önkormányzatok testületi döntéseinek, gazdálkodásának és a feladatalapú támogatás felhasználásának szabályszerűségéről, amelynek alapján következtetést lehet levonni arra, hogy indokolt-e jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az **ellenőrzött** számára visszajelzést ad a működésében fellépő hiányosságokról, javaslataival hozzájárul azok kiküszöböléséhez, amely csökkentheti a későbbi ellenőrzések gyakoriságát. Az ellenőrzés megállapításai és javaslatai tanulságul szolgálhatnak más nemzetiségi önkormányzatok, szervezetek számára a rendezett gazdálkodási keretek kialakításához. A **társadalom** számára jelzi, hogy közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értéktartó rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálásában. Az **ÁSZ szervezetén belül** lehetőség nyílik arra, hogy a megállapítások szintetizálásával az intézmény a hozzáadott értéket teremtő elemző tevékenységét és tanácsadó szerepét erősítse.

A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzéséről szóló jelentés I. fejezetének összegző része az ellenőrzés céljára adott rövid, szintetizáló összefoglalót és következtetéseket tartalmazza a II. fejezet részletes megállapításain alapulón. A jelentés intézkedést igénylő megállapításait és javaslatait – az összegzőben foglaltak mellett – az ellenőrzés során feltárt, a jelentés II. fejezetében rögzített részletes megállapítások alapozzák meg, illetve támasztják alá.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az ellenőrzött időszak: 2012. január 1. – 2012. december 31. közötti időszak. Az ellenőrzés kiterjedt a helyi nemzetiségi önkormányzatnak juttatott 2012. évi feladatalapú támogatás 2013. évben való elszámolására is.

Ellenőrzött szervezet: Erzsébetvárosi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat és a gazdálkodási feladatait ellátó Budapest Főváros VII. Ker. Erzsébetváros Önkormányzata.

Az ellenőrzés végrehajtásának jogszabályi alapját az ÁSZ tv. 5. § (2)-(3) és (6) bekezdéseiben foglaltak képezik.

Az ellenőrzés szakmai módszertana az ÁSZ hivatalos honlapján (www.asz.hu) közzétett szakmai szabályokon alapult, amely a Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete (INTOSAI) által kiadott nemzetközi standardok (ISSAI) figyelembevételével készült.

A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése során értékeltük a Települési Önkormányzat és a Nemzetiségi Önkormányzat együttműködésének, a gazdálkodás szabályozottságának és a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok (teljesítésigazolás és érvényesítés) működésének megfelelőségét. A kulcskontrollokat a működési és felhalmozási célú támogatásértékű kiadásoknál, az államháztartáson kívülre teljesített működési és felhalmozási célú pénzeszköz átadásoknál, a dologi kiadásokkal kapcsolatos kifizetéseknél – véletlen mintavételi eljárást alkalmazva – ellenőriztük. Ellenőriztük, hogy a jegyző biztosította-e a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának belső ellenőrzését. Értékeljük a feladatalapú támogatások felhasználásának, elszámolásának szabályszerűségét, a Nemzetiségi Önkormányzat feladatellátása és a jogszabályi előírások összhangját. A minősítési szempontokat a 3. számú függelék tartalmazza.

Az ellenőrzés lefolytatásához a Nemzetiségi Önkormányzat és a gazdálkodási feladatait ellátó Települési Önkormányzat tanúsítványok és a kapcsolódó, dokumentumjegyzékben megjelölt dokumentumok elektronikus úton történő megküldésével, rendelkezésre bocsátásával szolgáltatott adatokat. Az adatszolgáltatás kontrollálása és szükség szerinti javítása a helyszíni ellenőrzés keretében történt.

Az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése szerint a jelentéstervezetet megküldtük egyeztetésre a polgármesternek és a Nemzetiségi Önkormányzat elnökének. A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésében foglalt észrevételezési jogával nem élt, a jelentéstervezetre észrevételt nem tett. A polgármester határidőben megküldött észrevétele és tájékoztatása alapján a jelentést módosítottuk, az el nem fogadott észrevételek indokolását a jelentés 2. számú melléklete tartalmazza.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A Nemzetiségi Önkormányzat és a Települési Önkormányzat **együtműködésének szabályozása** részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak. A Nemzetiségi Önkormányzat a 2012. évben rendelkezett hatályos együtműködési megállapodással a Települési Önkormányzattal történő együtműködésre. A 2012. január 1-jén hatályos együtműködési megállapodást a Nek.₂ tv.-ben előírt időpontig, 2012. január 31-ig nem vizsgálták felül. Az együtműködési megállapodás módosítását a Nek.₂ tv.-ben foglalt 2012. június 1-jei határidőn túl hajtották végre. A 2012. december 31-én hatályos együtműködési megállapodás a Nek.₂ tv.-ben meghatározott tartalmi elemek tekintetében hiányos volt. Nem határozták meg a Nemzetiségi Önkormányzat működésével, gazdálkodásával kapcsolatban az iratkezelési feladatok ellátására vonatkozó előírásokat, valamint a Nemzetiségi Önkormányzat kötelezettségvállalásának SZMSZ-ben meghatározott szabályai közül a nyilvántartási kötelezettségeket. Nem tartalmazta továbbá a felelősök konkrét kijelölését a költségvetés előkészítésével és megalkotásával, a költségvetéssel összefüggő adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos határidők, együtműködési kötelezettség vonatkozásában, a Nemzetiségi Önkormányzat részére önálló fizetési számla nyitását, törzkönyvi nyilvántartásba vételét és adószám igénylésével kapcsolatos határidőket, együtműködési kötelezettséget és ezek felelőseinek konkrét kijelölését. A Nek.₂ tv.-ben előírtak ellenére a Nemzetiségi Önkormányzat 2012-ben hatályos SZMSZ-ében nem rögzítették az együtműködési megállapodás szerinti működési feltételeket annak megkötését, módosítását követő harminc napon belül. E hiányosságot a Nemzetiségi Önkormányzat 2013. évben elfogadott új SZMSZ-ében megszüntették. A 2012. évben megtartott kilenc képviselő-testületi ülés közül négy esetben az ülésen – a Nek.₂ tv.-ben foglaltak, valamint az együtműködési megállapodásban rögzítettek ellenére – nem vett részt a jegyző, illetve megbízottja. A Települési Önkormányzat a Nemzetiségi Önkormányzat működésének személyi és tárgyi feltételeit a Polgármesteri Hivatal útján biztosította.

A Nemzetiségi Önkormányzat 2012. évi **költségvetésének és zárszámadásának** tartalma, jóváhagyása, valamint a kapcsolódó adatszolgáltatás nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke az Áht.₂-ban előírt határidőn túl nyújtotta be a Képviselő-testületnek a 2012. évi költségvetés tervezetét, amelyet az Áht.₂ előírása ellenére nem a jegyző készített el. A költségvetés előterjesztésekor a Képviselő-testület részére nem mutatták be az Áht.₂-ben előírt előirányzat felhasználási tervet és a költségvetési mérleget közgazdasági tagolásban, a jóváhagyott költségvetési határozat pedig – az Áht.₂-ben foglaltak ellenére – nem tartalmazta a helyi nemzetiségi önkormányzat költségvetési bevételeit és költségvetési kiadásait előirányzatcsoportok, kiemelt előirányzatok szerinti bontásban. A jegyző a 2012. évi költségvetéshez kapcsolódó kincstári adatszolgáltatási kötelezettségének hat esetben határidőn túl tett eleget. A Képviselő-testület a 2012. évi zárszámadási határozattervezetet határidőn belül elfogadta. A határozattervezet előterjesztésekor az Áht.₂ előírása ellenére nem mutatták be a Képviselő-testületnek tájékoz-

tatására a pénzeszközök változását és a vagyonkimutatást. A zárszámadási határozat összehasonlíthatósága a költségvetési határozattal nem volt biztosított. Az eredeti kiadási előirányzatot eltérő előirányzat soron – dologi, illetve céltartalék – jelenítették meg a költségvetési és a zárszámadási határozatban.

A Nemzetiségi Önkormányzat **gazdálkodásának szabályozottsága** nem volt megfelelő. A Nemzetiségi Önkormányzat a Polgármesteri Hivatal szabályzatainak a nemzetiségi önkormányzatokra történő kiterjesztéséig – 2012. november 15-ig – nem rendelkezett a Számv. tv.-ben előírt leltározási és leltárkészítési szabályzattal, a Bkr.-ben előírt ellenőrzési nyomvonallal, szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjével, a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzésről szóló szabályozással. A Nemzetiségi Önkormányzat a 2012. évben rendelkezett – a Polgármesteri Hivatal szabályzatai hatályának kiterjesztésével, illetve önálló szabályozás útján – számviteli politikával, számlarenddel, eszközök és források értékelési szabályzatával, pénzkezelési szabályzattal, valamint rendelkezésre állt a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos feladat- és hatáskörökre vonatkozó polgármesteri hivatali SZMSZ_{1,2,3}, illetve ügyrend. A Nemzetiségi Önkormányzat rendelkezett a kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, teljesítésigazolás, érvényesítés, utalványozás gyakorlásának módjával, eljárási szabályaival kapcsolatos előírásokat tartalmazó szabályzattal.

A Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodása tekintetében az **operatív gazdálkodási jogkörök** kialakítása nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. A gazdasági szervezettel rendelkező Polgármesteri Hivatal vonatkozásában – az Ávr.-ben foglaltak ellenére – nem jelölték ki a gazdasági vezető személyét. A jegyző úgy látott el a gazdasági vezető hatáskörébe tartozó feladatokat, hogy nem rendelkezett kijelöléssel és a kijelöléshez szükséges, az Ávr.-ben előírt képzettséggel. A pénzügyi ellenjegyzés és érvényesítés feladatok ellátására 2012. március 31-ét megelőzően adott jegyzői kijelölések megfeleltek az Ávr. előírásainak, az ezt követően adott jegyzői kijelölések – az Ávr. módosulása következtében – nem voltak jogszerűek. A kijelölt személyek rendelkeztek a feladatuk ellátásához előírt képesítéssel. A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke a kötelezettségvállalás, utalványozás, illetve teljesítésigazolás jogkörének gyakorlására írásban felhatalmazott nemzetiségi önkormányzati képviselőket.

A teljesítésigazolás és érvényesítés **kulcskontrollok működésének** megfelelőségét a dologi kiadások bizonylatainak tesztelése során az ellenőrzés gyengének értékelte, a hibák száma a lényegességi szintet, a kritikus hibahatárt elérte. A teljesítésigazoló az Ávr.-ben előírt ellenőrzési feladatát nem megfelelően látta el, mert a teljesítésigazolás utólag, az érvényesítést és az átutalást követően történt meg. Az érvényesítő nem szabályszerűen látta el az Ávr.-ben előírt feladatát, az összecszerűség, a fedezet megléte, továbbá a megelőző ügymenetben a gazdálkodási szabályok betartásának ellenőrzését, igazolását. Nem jelezte, hogy a kötelezettségvállalási nyilvántartást nem az Ávr.-ben előírt tartalommal vezették, továbbá hogy a kötelezettségvállalási nyilvántartás számát a bizonylaton nem tüntették fel. Nem kifogásolta a készpénzes kifizetések esetében a kiadási pénztárbizonylat, illetve az utalványrendelet, továbbá egy kötelezettségvállalási dokumentum esetében az Ávr.-ben előírt tartalmi elemek egy részének a hiányát. Annak ellenére érvényesítette az előleg elszámolás keretében a bizonylatokat, hogy a kifizetéshez kapcsolódó pénzkezelési gyakorlat nem fe-

lelt meg a pénzkezelésre vonatkozó belső szabályozásnak, valamint sértette a Számv. tv. és az Szja tv. előírásait, valamint a számviteli alapelvek közül a valódiság elvét. A 2012. évi három legnagyobb összegű dologi kiadás bizonylatainak egyedi értékelése alapján a teljesítésigazolás kulcskontroll működése megfelelő volt, az érvényesítés kulcskontroll nem működött megfelelően. A teljesítésigazolás vonatkozásában feltárt eseti hiányosság megegyezett a dologi kiadások tesztelésénél tett észrevétellel. Az érvényesítés tekintetében a dologi kiadások tesztelésénél feltárt hiányosságok ismétlődtek. A Nemzetiségi Önkormányzatnál a kulcskontrollok 2012. évi működésében feltárt hiányosságokkal összefüggésben az ellenőrzés – a rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján – jogosulatlan kifizetést nem állapított meg, azonban a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok miatt nem biztosított a hibák megelőzése, feltárása és kijavítása.

A jegyző a 2012. évben biztosította a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával összefüggő végrehajtási feladatok **belső ellenőrzését**. A Polgármesteri Hivatal 2012. évre vonatkozó éves ellenőrzési tervét megalapozó kockázatelemzés kiterjedt a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával összefüggő végrehajtási feladatokra. A Polgármesteri Hivatal 2012. évre vonatkozó éves ellenőrzési terve tartalmazott belső ellenőrzési feladatot a Nemzetiségi Önkormányzat tekintetében, amelyet végrehajtottak. A Bkr. előírásai alapján a 2012. évben elvégzett ellenőrzésről ellenőrzési jelentés készült, amely az előleg elszámolásra és a Nemzetiségi Önkormányzat SZMSZ-ének tartalmára vonatkozó megállapításokat tartalmazott. A feltárt hiányosságok felszámolása érdekében a jegyző határidő és felelősök megjelölésével a 2013. évben készített intézkedési tervet.

A Nemzetiségi Önkormányzat a 2011. évben 213 ezer Ft **feladatalapú támogatásban** részesült, amelyet a tárgyévben felhasznált, maradványa nem keletkezett. A 2012. évben ezen a címen a Nemzetiségi Önkormányzat 238 ezer Ft támogatást kapott, amelyet a jogszabályi előírásokkal összhangban használtak fel. A 2011. és 2012. évi feladatalapú támogatás elszámolása a támogatási kormányrendelet_{1,2} előírása alapján az Áht._{1,2} rendelkezése ellenére nem történt meg. A támogatás felhasználását, elszámolását az ellenőrzésre jogosult szervezetek nem ellenőrizték. A Nemzetiségi Önkormányzat **feladatellátásának tárgya** az ellenőrzött időszakban nem volt összhangban a Nek.₂ tv előírásaival. A Nemzetiségi Önkormányzat a 2012. évben a Képviselő-testület működésén kívül – a tanúsítványon közölt adatok és az ellenőrzés részére átadott dokumentumok alapján – a Nek.₂ tv. szerinti kötelező közfeladatot nem látott el. A Nemzetiségi Önkormányzat a Nek.₂ tv.-be ütköző módon, önkormányzati hatósági jogkörbe tartozó kérdésben, a Szocvtv.-ben foglaltak ellenére hatáskör nélkül, jogosulatlanul döntött támogatás kifizetéséről. Önként vállalt feladatot a Nek.₂ tv.-ben foglaltak szerint a hagyományápolás és közművelődés területén végzett.

Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőre nem küldi meg a szervezet, vagy az nem elfogadható, az ÁSZ elnöke az ÁSZ tv. 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk:**

a jegyzőnek

1. az együttműködés szabályozásával kapcsolatban

A Nemzetiségi Önkormányzat és a Települési Önkormányzat együttműködését meghatározó együttműködési megállapodás nem felelt meg a Nek.₂ tv. 80. § (1) bekezdés e) pontjában és a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdés a) és c) pontjaiban foglaltaknak. Az együttműködési megállapodást a felek a Nek.₂ tv. 80. § (2) bekezdésében előírt határidőn túl vizsgálták felül.

Javaslat

Az együttműködés szabályszerűsége érdekében:

- a) készítse elő az együttműködési megállapodás módosítását, hogy az tartalmilag feleljen meg a Nek.₂ tv. 80. § (1) bekezdés e) pontjában, valamint a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdés a) és c) pontjaiban foglaltaknak;
- b) biztosítsa a jövőben az együttműködési megállapodás Nek.₂ tv. 80. § (2) bekezdésében előírt határidő szerinti évenkénti felülvizsgálatát.

2. a költségvetés és a zárszámadás, valamint a kapcsolódó kincstári adatszolgáltatás szabályszerűségével kapcsolatban

A Nemzetiségi Önkormányzat 2012. évi költségvetéséről szóló határozattervezetet az Áht.₂ 24. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére nem a jegyző készítette el. A 2012. évi költségvetés előterjesztésekor nem mutatták be a Képviselő-testület részére tájékoztatásul az Áht.₂ 24. § (4) bekezdés a) pontjában előírt költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban és az előirányzat felhasználási tervet szöveges indoklással. A 2012. évi zárszámadási határozat összehasonlíthatósága az elfogadott költségvetéssel – az Áht.₂ 89. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – részben volt biztosított. A költségvetési határozat az Áht.₂ 23. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak ellenére nem tartalmazta a Nemzetiségi Önkormányzat költségvetési bevételeit és költségvetési kiadásait előirányzat-csoportok, kiemelt előirányzatok szerinti bontásban. A zárszámadási határozat tervezetének előterjesztésekor – az Áht.₂ 91. § (2) bekezdés a) és c) pontjaiban foglaltak ellenére – nem mutatták be a Képviselő-testület tájékoztatására a pénzeszközök változásáról szóló kimutatást, valamint a vagyonskimutatást. A jegyző a 2012. évi költségvetéshez kapcsolódó, a Nemzetiségi Önkormányzatra vonatkozó kincstári adatszolgáltatási kötelezettségének több esetben – az Avr. 33. §, 169. § (2) és 170. § (5) bekezdéseiben előírt – határidőn túl tett eleget.

Javaslat

Gondoskodjon a jövőben arról, hogy:

- a) a Nemzetiségi Önkormányzat költségvetési határozattervezete az Áht.₂ 24. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, figyelemmel az Áht.₂ 23. § (2) bekezdés a) pontjában előírt tartalomra;
 - b) az Áht.₂ 24. § (4) bekezdés a) pontjában foglalt előírásnak megfelelően a költségvetés előterjesztésekor a Képviselő-testület részére tájékoztatásul bemutatásra kerüljön – szöveges indoklással – a Nemzetiségi Önkormányzat költségvetési mérlege és előirányzat felhasználási terve;
 - c) a zárszámadási határozat az Áht.₂ 89. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a költségvetéssel összehasonlítható módon tartalmazza az adatokat;
 - d) a zárszámadási határozattervezet előterjesztésekor a Képviselő-testület részére bemutatásra kerüljön az Áht.₂ 91. § (2) bekezdés a) és c) pontjaiban foglalt pénzeszközök változása és a vagyonkimutatás;
 - e) a Nemzetiségi Önkormányzat költségvetéséhez kapcsolódó kincstári adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítése során betartsák az Ávr. 33. §, 169. § (2) és 170. § (5) bekezdéseiben meghatározott határidőket.
3. a gazdálkodási feladatok szabályozottságával kapcsolatban

A gazdasági szervezettel rendelkező Polgármesteri Hivatal vonatkozásában a polgármesteri hivatali SZMSZ_{1,2,3}-ban az Ávr. 11. § (2) bekezdés előírása ellenére nem jelölték ki a gazdasági vezető személyét. A jegyző úgy látott el a gazdasági vezető hatáskörébe tartozó feladatokat, hogy nem rendelkezett kijelöléssel és a kijelöléshez szükséges, az Ávr. 12. § (1) bekezdésben előírt képzettséggel.

Javaslat

Az operatív gazdálkodási jogkörök megfelelő kialakítása érdekében gondoskodjon a gazdasági vezetői álláshely betöltéséről az Ávr. 11. § (8) bekezdése alapján úgy, hogy a kijelölt személy feleljen meg az Ávr. 12. § (1) bekezdés előírásának.

4. a kulcskontrollok működésével kapcsolatban

A teljesítésigazoló az Ávr. 57. § (1) és (3) bekezdéseiben foglalt ellenőrzési feladatát nem megfelelően látta el, a teljesítésigazolás az érvényesítést és a kiadás teljesítését követően történt. Az érvényesítő nem szabályszerűen látta el az Ávr. 58. § (1) és (2) bekezdésében előírt feladatát, mivel nem ellenőrizte az összecszerúséget, a fedezet meglétét, a megelőző ügymenetben a gazdálkodási szabályok betartását, továbbá a jogsértések észlelése esetén az utalványozó felé nem tett eleget jelzési kötelezettségének.

Két alkalommal annak ellenére érvényesítette az előleg elszámolása keretében a bizonylatokat, hogy a kifizetéshez kapcsolódó pénzkezelési gyakorlat sértette a Számv. tv. 165. § (3) bekezdésének előírásait, valamint nem felelt meg a Cigány

Nemzetiségi Önkormányzat Pénztári és Pénzkezelési Szabályzata II. 3.2 és 3.4 pontjai előírásainak.

Javaslat

Az operatív gazdálkodás működési hibáinak megelőzése, feltárása és kijavítása érdekében gondoskodjon arról, hogy:

- a) a teljesítésigazolást minden esetben az Ávr. 57. § (1) és (3) bekezdéseiben előírtaknak megfelelően végezzék;
- b) az érvényesítő minden esetben tegyen eleget az Ávr. 58. § (1)-(2) bekezdéseiben előírtak szerint az ellenőrzési és jelzési kötelezettségének;
- c) a Nemzetiségi Önkormányzat pénzkezelési gyakorlata feleljen meg a Számv. tv. 165. § (3) bekezdése, valamint a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Pénztári és Pénzkezelési Szabályzata II. 3.2 és 3.4 pontjai előírásainak.

5. a feladatalapú támogatás elszámolásával kapcsolatban

A 2011. és 2012. évi feladatalapú támogatás elszámolása a támogatási kormányrendelet, 7. § (2), illetve a támogatási kormányrendelet, 8. § (5) bekezdésében hivatkozott „a helyi önkormányzatok elszámolási és ellenőrzési rendjére vonatkozó” jogszabályok rendelkezései alkalmazása előírása alapján az Áht.₁ 64. § (7) bekezdése és az Áht.₂ 57. § (3) bekezdése ellenére nem történt meg.

Javaslat

Gondoskodjon az Áht.₂ 27. § (2) bekezdésben meghatározott feladatkörében a Nemzetiségi Önkormányzat által igénybe vett feladatalapú támogatás rendeltetészerű felhasználásáról szóló elszámolásának elkészítéséről az Áht.₂ 53. § (1) bekezdése szerinti beszámolási kötelezettség teljesítéséhez.

a polgármesternek

1. A Nemzetiségi Önkormányzat és a Települési Önkormányzat együttműködését meghatározó együttműködési megállapodás nem felelt meg a Nek.₂ tv. 80. § (1) bekezdés e) pontjában és a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdés a) és c) pontjaiban foglaltaknak.

Javaslat

Terjessze a Települési Önkormányzat Képviselő-testülete elé jóváhagyásra a Nek.₂ tv. 80. § (1) bekezdés e) pontjában, valamint a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdés a) és c) pontjaiban foglalt előírások betartásával a jegyző által előkészített együttműködési megállapodás módosítást.

2. A gazdasági szervezettel rendelkező Polgármesteri Hivatal vonatkozásában a polgármesteri hivatali SZMSZ_{1,2,3}-ban az Ávr. 11. § (2) bekezdés előírása ellenére nem jelölték ki a gazdasági vezető személyét. A jegyző úgy látott el a gazdasági vezető

hatáskörébe tartozó feladatokat, hogy nem rendelkezett kijelöléssel és a kijelöléshez szükséges, az Ávr. 12. § (1) bekezdésben előírt képzettséggel.

Javaslat

Gondoskodjon az Áht.₂ 9. § (1) bekezdés c) pontja alapján a gazdasági vezető haldéktalan kinevezéséről/megbízásáról.

a Nemzetiségi Önkormányzat elnökének

1. A Nemzetiségi Önkormányzat és a Települési Önkormányzat együttműködését meghatározó együttműködési megállapodás nem felelt meg a Nek.₂ tv. 80. § (1) bekezdés e) pontjában és a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdés a) és c) pontjaiban foglaltaknak.

Javaslat

Terjessze a Képviselő-testület elé jóváhagyásra a Nek.₂ tv. 80. § (1) bekezdés e) pontjában, valamint a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdés a) és c) pontjaiban foglalt előírások betartásával a jegyző által előkészített együttműködési megállapodás módosítást.

2. A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke a 2012. évi költségvetési határozattervezetet nem az Áht.₂ 24. § (2) bekezdésben előírt határidőn belül nyújtotta be a Képviselő-testület részére. A 2012. évi költségvetés előterjesztésekor a Képviselő-testület részére – a jegyző mulasztása miatt – az Áht.₂ 24. § (4) bekezdés a) pontjában előírt előirányzat felhasználási tervet nem mutatta be. A zárszámadási határozat tervezetének előterjesztésekor – a jegyző általi elkészítés hiányában – az Áht.₂ 91. § (2) bekezdés a) és c) pontjaiban foglaltak ellenére nem mutatták be a Képviselő-testület tájékoztatására a pénzeszközök változását, valamint a vagyonkimutatást.

Javaslat

Gondoskodjon a jövőben Képviselő-testület elé terjesztésekor:

- a) a jegyző által előkészített költségvetési határozattervezet Áht.₂ 24. § (3) bekezdés szerinti benyújtási határidejének betartásáról, valamint az Áht.₂ 24. § (4) bekezdés a) pontjában előírt előirányzat felhasználási terv bemutatásáról;
 - b) a jegyző által elkészített zárszámadási határozattervezet betérjesztése mellett tájékoztatásul mutassa be az Áht.₂ 91. § (2) bekezdés a) és c) pontjaiban előírt mérlegeket, kimutatásokat.
3. A 2011. és 2012. évi feladatalapú támogatás elszámolása a támogatási kormányrendelet₁ 7. § (2), illetve a támogatási kormányrendelet₂ 8. § (5) bekezdésében hivatkozott „a helyi önkormányzatok elszámolási és ellenőrzési rendjére vonatkozó” jogszabályok rendelkezései alkalmazása előírása alapján az Áht.₁ 64. § (7) bekezdése és az Áht.₂ 57. § (3) bekezdése ellenére nem történt meg

Javaslat

Terjessze a Képviselő-testület elé jóváhagyásra az Áht.₂ 53. § (1) bekezdése szerinti beszámolási kötelezettség teljesítéséhez a Nemzetiségi Önkormányzat által igénybe vett 2011. és 2012. évi feladatalapú támogatás rendeltetésszerű felhasználásáról szóló elszámolást.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK SZABÁLYOZÁSA, A MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA

A Nemzetiségi Önkormányzat és a Települési Önkormányzat együttműködésének szabályozása részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak.

A Nemzetiségi Önkormányzat rendelkezett a 2012. év folyamán hatályban lévő együttműködési megállapodással¹ a Települési Önkormányzattal történő együttműködésre. A 2012. január 1-jén hatályos, 2011. január 10-én kötött együttműködési megállapodást a Nek.₂ tv. 80. § (2) bekezdésében előírtak ellenére 2012. január 31-ig nem vizsgálták felül annak ellenére, hogy a gazdálkodási szabályok változásai azt indokolták volna. **A Nek.₂ tv. 159. § (3) bekezdésében előírt módosítást a 2012. június 1-jei határidőn túl hajtották végre**, az új együttműködési megállapodást 2012. október 8-án írták alá.

A 2012. december 31-én hatályos együttműködési megállapodásban – egy tartalmi elem kivételével – **megfelelően szabályozták a Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit.** Az együttműködési megállapodás a Nek.₂ tv. 80. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt előírás ellenére nem tartalmazott a Nemzetiségi Önkormányzat működésével, gazdálkodásával kapcsolatban az iratkezelési feladatok ellátására vonatkozó rendelkezést. A Nek.₂ tv. 80. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére a Nemzetiségi Önkormányzat 2012-ben hatályos SZMSZ-ében² nem rögzítették az együttműködési megállapodás szerinti működési feltételeket annak megkötését, módosítását követő harminc napon belül.

A Nemzetiségi Önkormányzat 2013. szeptember 23-án elfogadott új SZMSZ-e³ már tartalmazta az együttműködési megállapodás szerinti működési feltételeket.

¹ A 2012. október 7-ig hatályos együttműködési megállapodást a Települési Önkormányzat Képviselő-testülete a 6/2011. (I. 7.) számú határozatával, a Képviselő-testület a 29/2010. (XII. 10.) számú határozatával fogadta el.

A 2012. október 8-tól hatályos együttműködési megállapodást a Települési Önkormányzat Képviselő-testülete 542/2012. (IX. 20.) számú határozatával, a Képviselő-testület a 22/2012. (X. 4.) számú határozatával hagyta jóvá.

² A Képviselő-testületnek a Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetvárosi Cigány Kisebbségi Önkormányzat Képviselő-testülete Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 19/2011. (VIII. 11.) számú határozatával elfogadott SZMSZ.

³ A Képviselő-testületnek az új Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadásáról szóló 30/2013. (IX. 23.) számú határozatával elfogadott SZMSZ, amelynek mellékletét képezi a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás.

A 2012. december 31-én hatályos együttműködési megállapodás tartalmazta az Áht.₂ 27. § (2) bekezdése szerinti, a Nemzetiségi Önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatos feladatokat. **A Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodási feladatai ellátásának szabályozása hiányos volt** a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdés a) és c) pontjaiban foglaltak tekintetében, mivel nem tartalmazta:

- a felelősök konkrét kijelölését a Települési Önkormányzat és a Nemzetiségi Önkormányzat költségvetésének előkészítésével és megalkotásával, valamint a költségvetéssel összefüggő adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos határidők, együttműködési kötelezettség tekintetében;
- a Nemzetiségi Önkormányzat részére önálló fizetési számla nyitását, törzkönyvi nyilvántartásba vételét és adószám igénylésével kapcsolatos határidőket, együttműködési kötelezettséget és ezek felelőseinek konkrét kijelölését;
- a Nemzetiségi Önkormányzat kötelezettségvállalásának SZMSZ-ében meghatározott szabályai közül a nyilvántartási kötelezettségeket.

A 2012. december 31-én hatályos együttműködési megállapodás a Nek.₂ tv. 80. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tartalmazta, hogy a jegyző, vagy annak – a jegyzővel azonos képesítési előírásoknak megfelelő – megbízottja a Települési Önkormányzat megbízásából és képviselőként részt vesz a Nemzetiségi Önkormányzat testületi ülésein és jelzi, amennyiben törvénysértést észlel. A Nemzetiségi Önkormányzat 2012. évben megtartott kilenc képviselő-testületi ülése közül négy esetben nem vett részt – a Nek.₂ tv. 80. § (4) bekezdésében és az együttműködési megállapodásban előírtak ellenére – a jegyző, vagy annak megbízottja.

A Települési Önkormányzat **a Nemzetiségi Önkormányzat 2012. évi működésének** – Nek.₂ tv. 159. § (3) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezés alapján a Nek.₁ tv. 27. § (2)-(3) bekezdéseiben előírt – **személyi és tárgyi felteleteit** a Polgármesteri Hivatal útján **biztosította**.

2. A GAZDÁLKODÁSI FELADATOK ELLÁTÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE

2.1. A költségvetésre és zárszámadásra, valamint a kincstári adatszolgáltatás rendjére vonatkozó jogszabályi előírások betartása

A Nemzetiségi Önkormányzat **2012. évi költségvetésének és zárszámadásának tartalma, jóváhagyása, valamint a kapcsolódó adatszolgáltatás nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak.**

A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke nem az Áht.₂ 24. § (2) bekezdésében előírt **határidőn⁴ belül nyújtotta be⁵ a 2012. évi költségvetésről szóló határozat tervezetét, amelyet** az Áht.₂ 24. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére **nem a jegyző készítette el⁶**. A költségvetésről szóló határozatot⁷ 2012. március 9-én fogadta el a Képviselő-testület a 2012. évi állami támogatás összegével, 215 ezer Ft-tal és döntött a támogatás dologi kiadásokra történő felhasználásáról. A költségvetési határozatban szereplő kiadási-bevételi főösszeg megegyezett a 2012. évi elemi költségvetésben eredeti előirányzatként szereplő kiadási-bevételi főösszeggel. A Nemzetiségi Önkormányzat költségvetési határozata az Áht.₂ 23. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak ellenére nem tartalmazta a Nemzetiségi Önkormányzat költségvetési bevételeit és költségvetési kiadásait előirányzat-csoportok, kiemelt előirányzatok szerinti bontásban.

A 2012. évi költségvetés előterjesztésekor a Képviselő-testület részére – a jegyző mulasztása miatt – az Áht.₂ 24. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére nem mutatták be a Nemzetiségi Önkormányzat költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban és az előirányzat felhasználási tervet.

A jegyző a 2012. évi költségvetéshez kapcsolódó, Nemzetiségi Önkormányzatra vonatkozó **kincstári adatszolgáltatási kötelezettségének hat esetben⁸** – az Ávr. 33. §, 169. § (2) és 170. § (5) bekezdéseiben előírt **–határidőn túl tett eleget.**

A Nemzetiségi Önkormányzat a 2012. évi zárszámadási határozat-tervezetet az Áht.₂-ben előírt határidőn belül elfogadta⁹. A Nemzetiségi Önkormányzat az Áht.₂ előírásának megfelelően a zárszámadási határozatban valamennyi 2012. évi kiadásáról és bevételéről elszámolt. A határozattervezet előterjesztésére, illetve a jóváhagyott határozatra vonatkozó hiányosságok az alábbiak voltak:

- a zárszámadási határozat tervezetének előterjesztésekor a Képviselő-testület tájékoztatására nem mutatták be az Áht.₂ 91. § (2) bekezdés a) és c) pontjaiban előírtak ellenére a pénzeszközök változását, valamint a vagyonkimutatót;
- a 2012. évi zárszámadási határozat összehasonlíthatósága az elfogadott költségvetéssel – az Áht.₂ 89. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – nem volt biztosított. A költségvetési határozatban az állami támogatás tervezett összegének dologi kiadásokra történő felhasználásáról döntöttek. Az elemi

⁴ A jegyző által elkészített költségvetési határozat-tervezetet a nemzetiségi önkormányzat elnökének a központi költségvetésről szóló törvény kihirdetését követő negyvenötödik napig (a 2012. évben február 11-ig) kell benyújtania a képviselő-testületnek.

⁵ A meghívó kiküldésének dátuma 2012. március 5.

⁶ A jegyző 2012. február 29-én kelt levelében tájékoztatta a Nemzetiségi Önkormányzat elnökét a költségvetési határozat meghozatalához szükséges információkról, ennek keretében – többek között – a 2012. évi általános működési támogatás összegéről.

⁷ A Képviselő-testület 9/2012. (III. 09.) számú határozata a 2012. évi költségvetésről.

⁸ Az adatszolgáltatási kötelezettséget egy és öt nap közötti késéssel teljesítette a jegyző.

⁹ A Képviselő-testület 12/2013. (IV. 29.) számú határozata a zárszámadásról.

költségvetésben és a zárszámadási határozat költségvetési mérlegében a kiadások eredeti előirányzatát céltartalékként mutatták ki.

2.2. A Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága

A Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága az ellenőrzött időszakban nem volt megfelelő. A jegyző a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodását hiányosan szabályozta, mert:

- a Számv. tv. 14. § (5) bekezdés a) pontjában előírtak ellenére a Nemzetiségi Önkormányzat a Polgármesteri Hivatal leltározási és leltárkészítési szabályzatának a nemzetiségi önkormányzatokra történő kiterjesztéséig¹⁰ – 2012. november 15-ig – nem rendelkezett leltározási és leltárkészítési szabályzattal;
- a Nemzetiségi Önkormányzat a Polgármesteri Hivatal megfelelő szabályzatainak¹¹ a nemzetiségi önkormányzatokra történő kiterjesztéséig – 2012. november 15-ig – a Bkr. 6. § (3) bekezdésében előírtak ellenére nem rendelkezett ellenőrzési nyomvonallal, a Bkr. 6. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjével, a Bkr. 8. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzésről szóló szabályozással.

A Nemzetiségi Önkormányzat az ellenőrzött időszakban rendelkezett – a Polgármesteri Hivatal szabályzatai hatályának kiterjesztésével, illetve önálló szabályozás útján – a Számv. tv.-ben előírt számviteli politikával, számlarenddel, eszközök és források értékelési szabályzatával pénzkezelési szabályzattal. Rendelkezésre állt az Ávr.-ben előírt, a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos feladat- és hatáskörökre vonatkozó polgármesteri hivatali SZMSZ_{1,2,3}, illetve ügyrend. Rendelkezett továbbá a Nemzetiségi Önkormányzat az Áht.₂-ben előírt, Ávr. szerinti kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, teljesítésigazolás, érvényesítés, utalványozás gyakorlásának módjával, eljárási szabályaival kapcsolatos előírásokat tartalmazó szabályzattal.

A Polgármesteri Hivatalnál a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat ellátó köztisztviselők munkaköri leírásai tartalmazzák a Nemzetiségi Önkormányzat vonatkozásában ellátandó feladatokat.

2.3. Az operatív gazdálkodási jogkörök kialakítása, gyakorlása

A Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodása tekintetében **az operatív gazdálkodási jogkörök kialakítása nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak.**

¹⁰ A 20/2012. számú jegyzői intézkedés a Budapest Főváros VII. kerületi nemzetiségi önkormányzatok vonatkozásában egyes pénzügyi tárgyú szabályzatok és eljárásrendek hatályáról.

¹¹ A Polgármesteri Hivatal 2006. április 11-én kiadott Ellenőrzési nyomvonala, 2005. január 13-án kiadott Szabálytalanságok kezelésének eljárási rendje.

A gazdasági szervezettel¹² rendelkező Polgármesteri Hivatal vonatkozásában a polgármesteri hivatali SZMSZ_{1,2,3}-ban az Ávr. 11. § (2) bekezdés előírása ellenére nem jelölték ki a gazdasági vezető személyét. A jegyző úgy látott el a gazdasági vezető hatáskörébe tartozó feladatokat, hogy nem rendelkezett kijelöléssel és a kijelöléshez szükséges, az Ávr. 12. § (1) bekezdésben előírt képzettséggel. A pénzügyi ellenjegyzés és érvényesítés feladatainak ellátására 2012. március 31-ét megelőzően adott jegyzői kijelölések megfeleltek az Ávr. előírásainak. A kijelölt személyek rendelkeztek a feladatuk ellátásához előírt képesítéssel. Az Ávr. 55. § (2) bekezdése g) pontjának és az 58. § (4) bekezdésének 2012. március 31-től hatályos módosulása a gazdasági szervezettel rendelkező polgármesteri hivatalok esetén a jegyzői kijelölés lehetőségét megszüntette, ezért a pénzügyi ellenjegyzésre és érvényesítésre ezt követően adott jegyzői felhatalmazások nem voltak jogszerűek.

A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke a kötelezettségvállalás, utalványozás, valamint a teljesítésigazolás jogkörének gyakorlására írásban felhatalmazott nemzetiségi önkormányzati képviselőket, akiknek aláírás mintája rendelkezésre állt.

A Nemzetiségi Önkormányzatnál a **2012. évben a dologi kiadások teljesítése során** – a bizonylatok tesztelése alapján – a teljesítésigazolás és az érvényesítés **kulcskontrollok működésének megfelelése gyenge volt**, a hibák száma elérte a lényegességi szintet, a kritikus hibahatárt.

- A teljesítésigazoló nem szabályszerűen látta el az Ávr. 57. § (1) és (3) bekezdéseiben foglalt ellenőrzési és igazolási feladatát. Az ellenőrzött tételek közül két esetben utólag, az érvényesítés és a kiadás teljesítését követően történt a teljesítésigazolás.
- Az érvényesítő nem szabályszerűen látta el az Ávr. 58. § (1) és (2) bekezdésében előírt feladatát, az összegszerűség, a fedezet megléte, továbbá a megelőző ügymenetben a gazdálkodási szabályok betartásának ellenőrzését, igazolását. Az ellenőrzött tételek közül egy esetben nem jelezte, hogy a kötelezettségvállalási nyilvántartás számát az Ávr. 59. § (3) bekezdés f) pontja ellenére a bizonylaton nem tüntették fel. Az érvényesítő nem jelezte, hogy a készpénzes kifizetések esetében a kiadási pénztárbizonylat tartalma – külön utalványrendelet hiányában – nem felelt meg az Ávr. 59. § (2)-(3) bekezdésében előírtaknak, mert nem tartalmazta az „*utalvány*” szót, a költségvetési évet, a kedvezményezett címét, a kötelezettségvállalási nyilvántartás számát, az utalványozó keltezéssel ellátott aláírását, az érvényesítést. Továbbá nem jelezte, hogy az előleg elszámolása során alkalmazott utalványrendelet az Ávr. 59. § (3)-(4) bekezdése ellenére nem tartalmazta a kedvezményezett megnevezését, a kötelezettségvállalás számát, a fizetés időpontját, módját, összegét. Az érvényesítő az Ávr. 58. § (2) bekezdése ellenére egyik ellenőrzött kifizetés esetében sem jelezte, hogy a Nemzetiségi Önkormányzat kötelezettségvállalásairól vezetett analitikus nyilvántartás az Ávr. 56. § (1) bekezdésében előírt tartalmi elemek közül nem tartalmazta a kötelezettségvállalást

¹² A polgármesteri hivatali SZMSZ_{1,2,3}-ban meghatározták a gazdasági szervezetet, amelynek feladatait több szervezeti egység (Pénzügyi Iroda, Üzemeltetési Iroda, Városgazdálkodási Iroda) látta el.

tanúsító dokumentum megnevezését, a kötelezettségvállaló nevét, a kötelezettségvállalás évek és előirányzatok szerinti megoszlását. Nem kifogásolta, hogy egy tétel esetében a kötelezettségvállalási dokumentum nem tartalmazta az Ávr. 50. § (1) bekezdésben foglaltak közül a pénzügyi teljesítés módját és feltételeit, valamint a kifizetés határidejét. Két esetben annak ellenére érvényesítette az előleg elszámolása keretében a bizonylatokat, hogy a kifizetéshez kapcsolódó pénzkezelési gyakorlat nem felelt meg a belső pénzkezelési szabályozásnak, sértette a számviteli alapelvek közül a Számv. tv. 15. § (3) bekezdésében foglalt valódiság elvét, a Számv. tv. 165. § (3) bekezdésének előírásait, valamint az Szja tv. 72. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltakat.

Az ellenőrzött tételek közül két készpénzes kifizetés esetében a Nemzetiségi Önkormányzat bankszámla kivonatai és a házipénztár forgalmáról készült kimutató alapján megállapítható volt, hogy a bankszámláról történő készpénz felvételt követően a pénz bevételezése a házipénztárba (ezzel egyidejűen az előlegként történő felvétel és elszámolás) négy hónapos késéssel valósult meg. A készpénz felvételt a bankszámla kivonat alapján a Pénztár átvezetési számlára könyvelték, a valóságban azonban – a pénztárba történő bevételezésig – a pénz a bankszámláról felvevő képviselőnél volt anélkül, hogy azt elszámolási előlegként felvette volna. Így a pénzkezelés gyakorlata nem felelt meg a Számv. tv. 15. § (3) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint „A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük”. Az alkalmazott pénzkezelési gyakorlat sértette a Számv. tv. 165. § (3) bekezdésének előírásait is, amelyek szerint a gazdasági eseményeket a pénzmozgással egyidejűleg kell a könyvekben rögzíteni. Megsértették továbbá a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Pénztári és Pénzkezelési Szabályzatának előírásait, amelyek szerint „II.3.2. pont: A kiadások készpénzben történő teljesítésekor a nemzetiségi önkormányzat elnöke vagy az általa meghatalmazott nemzetiségi önkormányzat képviselője az OTP Bank ... fiókjában a fizetési számlájáról felveszi a szükséges összeget és azt a házipénztárba befizeti”, valamint „II.3.4. pont: Az összeg a házipénztárból elszámolásra kiadott előlegként kerül kifizetésre a szabályzat I. 3. pontja szerint”. Az Szja tv. 72. § (4) bekezdés c) pontjában szereplő előírást figyelembe véve pedig az előleg elszámolásnak – ezzel egyidejűleg a gazdasági események könyvekben történő rögzítésének – legkésőbb 30 napon belül kellett volna megtörténnie. Ellenkező esetben az előleg összege után az elszámolás tényleges időpontjáig számítandó kamatkedvezmény¹³ személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség terheli.

A 2012. évi **három legnagyobb összegű dologi kiadás bizonylatainak egyedi értékelése alapján** a kifizetések teljesítését megelőzően **a teljesítés-igazolás kulcskontroll működése két esetben megfelelő, egy esetben nem megfelelő volt, az érvényesítés kulcskontroll nem működött megfelelően.**

- A teljesítésigazolás vonatkozásában feltárt eseti hiányosság megegyezett a dologi kiadások tesztelésénél tett észrevétellel.
- Az érvényesítő nem szabályszerűen látta el az Ávr. 58. § (1) és (2) bekezdésében előírt feladatát. Az érvényesítés kulcskontroll működésével kapcsolatban

¹³ A mindenkori jegybanki alapkamat 5%-kal növelt mértékével számított éves kamat időarányos része.

feltárt hiányosságok megegyeztek a dologi kiadások tesztelésénél tett észrevételekkel.

A Nemzetiségi Önkormányzatnál államháztartáson kívülre teljesített működési és felhalmozási célú pénzeszközátadás és támogatásértékű kiadás nem volt.

A Nemzetiségi Önkormányzatnál a kulcskontrollok 2012. évi működésében feltárt hiányosságokkal összefüggésben az ellenőrzés – a rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján – jogosulatlan kifizetést nem állapított meg, azonban a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok miatt nem biztosított a hibák megelőzése, feltárása és kijavítása.

3. A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATTAL KAPCSOLATOS GAZDÁLKODÁSI FELADATOK BELSŐ ELLENŐRZÉSE

A jegyző a 2012. évben **biztosította** a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával összefüggő végrehajtási feladatok **belső ellenőrzését**. A Polgármesteri Hivatal **2012. évre vonatkozó éves ellenőrzési tervét megalapozó kockázatelemzés kiterjedt a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával összefüggő végrehajtási feladatokra**.

A Polgármesteri Hivatal 2012. évre vonatkozó éves ellenőrzési terve tartalmazott ellenőrzési feladatot a Nemzetiségi Önkormányzat tekintetében, amelyet megvalósítottak. Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy a Nemzetiségi Önkormányzat működése, gazdálkodása a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelt-e. A Bkr. 26. § f) pontja alapján a 2012. évben elvégzett ellenőrzésről ellenőrzési jelentés készült.

Az ellenőrzési jelentés megállapítást tartalmazott a Nemzetiségi Önkormányzat elnöke által felvett elszámolási előleg késedelmes elszámolásával és ennek személyi jövedelemadó vonzatával kapcsolatban. Kifogásolta továbbá, hogy a Nemzetiségi Önkormányzat SZMSZ-ét nem aktualizálták a jogszabályi változásoknak megfelelően, megállapításokat tett az ebből eredő tartalmi hiányosságok tekintetében. A belső ellenőrzés javaslatot fogalmazott meg az SZMSZ felülvizsgálatára vonatkozóan, valamint az előleg elszámolással kapcsolatban a személyi jövedelemadó fizetésre vonatkozó szabályok betartására és az adófizetési kötelezettség belső szabályzatban történő rögzítésére.

A feltárt hiányosságok felszámolása érdekében a jegyző 2013. január 15-én – határidő és felelősök megjelölésével – intézkedési tervet készített a Bkr. 28. § c) pontja, 45. § (1)-(6) bekezdése szerint.

Az egyik tervezett intézkedés az SZMSZ felülvizsgálata volt a Nek.₂ tv. alapján, (melynek határideje 2013. december 31.), a másik a Pénztári és Pénzkezelési szabályzat aktualizálása (melynek határideje a 2013. évi szabályzatok módosítása). A Nemzetiségi Önkormányzat a 30/2013. (IX. 23.) számú határozatával módosította a Szervezeti és Működési szabályzatát. A Pénztári és Pénzkezelési szabályzat aktualizálása a helyszíni ellenőrzés időszakáig nem történt meg (a szabályzat 2012. május 31-től hatályos).

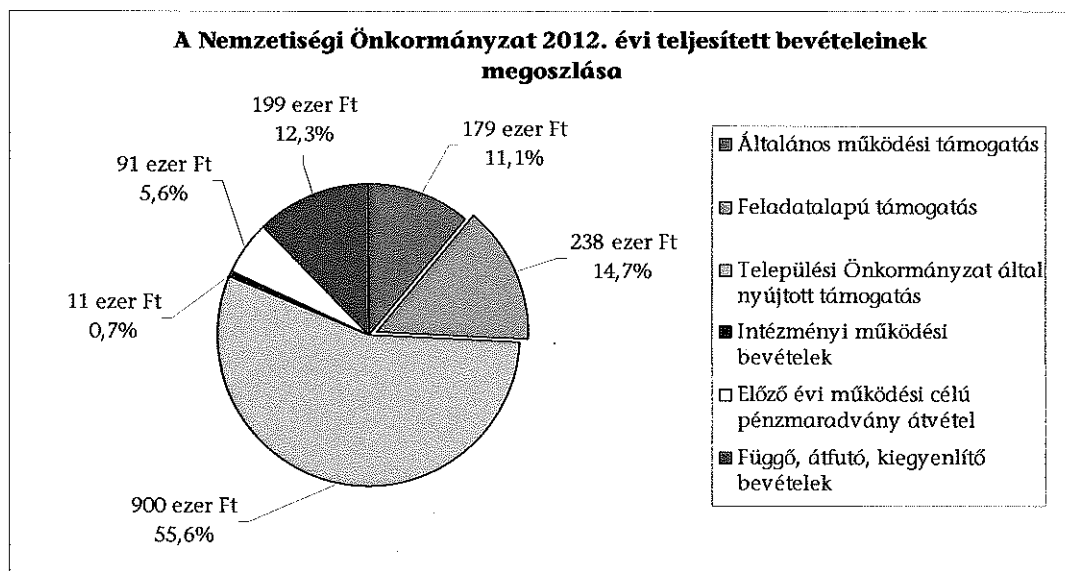
A Települési Önkormányzat és a Nemzetiségi Önkormányzat között létrejött, 2012. évben hatályos mindkét együttműködési megállapodás tartalmazta,

hogy „Az Erzsébetvárosi Cigány Kisebbségi Önkormányzat operatív gazdálkodása lebonyolításának ellenőrzése – a Polgármesteri Hivatal gazdálkodásának részeként – a belső ellenőrzés feladatát képezi”.

Az ellenőrzéshez szolgáltatott adatok alapján 2012. évben a Kormányhivatal a Nemzetiségi Önkormányzatot érintően nem élt törvényességi felügyeleti eszközökkel.

4. A FELADATALAPÚ TÁMOGATÁS FELHASZNÁLÁSÁNAK, ELSZÁMOLÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE, A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT FELADATELLÁTÁSA

A Nemzetiségi Önkormányzat a 2011. évben 213 ezer Ft feladatalapú támogatásban részesült, amelyet a tárgyévben felhasznált, maradvány nem keletkezett. A 2012. évben a Nemzetiségi Önkormányzat részére folyósított feladatalapú támogatás 238 ezer Ft volt, amelynek az összes bevételhez viszonyított részarányát a következő ábra szemlélteti:

A Nemzetiségi Önkormányzat a 2012. évben folyósított feladatalapú támogatás összegével a költségvetését módosította¹⁴, azonban a felhasználás konkrét céljáról nem hozott döntést. **A támogatást a 2012. évben a támogatási kormányrendelet₂ előírásának megfelelően használták fel**, maradvány nem keletkezett.

A 2011. és 2012. évi feladatalapú támogatás elszámolása a támogatási kormányrendelet₁ 7. § (2) bekezdésében, valamint a támogatási kormányrendelet₂ 8. § (5) bekezdésében hivatkozott „a helyi önkormányzatok elszámolási és ellenőrzési rendjére vonatkozó” jogszabályok rendelkezései alkalmazása előírása

¹⁴ A Képviselő-testületnek a 2012. évi költségvetés módosításáról szóló 28/2012. (X. 29.) számú határozata szerint.

alapján az Áht.₁ 64. § (7) bekezdése, és az Áht.₂ 57. § (3) bekezdése ellenére **nem történt meg.**

A feladatalapú támogatás felhasználását, elszámolását az ellenőrzésre jogosult szervezetek nem ellenőrizték.

A Nemzetiségi Önkormányzat feladatellátásának tárgya nem volt összhangban a Nek.₂ tv előírásaival. A Nemzetiségi Önkormányzat a 2012. évben a Képviselő-testület működésén kívül – a tanúsítványon közölt adatok és az ellenőrzés részére átadott dokumentumok alapján – a Nek.₂ tv. 115. § szerinti kötelező közfeladatot nem látott el. A Nemzetiségi Önkormányzat a Nek.₂ tv. 116. § (2) bekezdésébe ütköző módon, önkormányzati hatósági jogkörbe tartozó kérdésben, a Szocvtv. 4/A § (1) bekezdésében foglaltak ellenére hatáskör nélkül, jogosulatlanul döntött¹⁵ támogatás kifizetéséről. Önként vállalt feladatot a Nek.₂ tv. 116. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a hagyományápolás és közművelődés területeken végzett.

Budapest, 2014. 06. hó 10. nap

Melléklet: 2 db
Függelék: 3 db

¹⁵ A Képviselő-testület 19/2012. (VIII. 16.) számú határozata

**A Nemzetiségi Önkormányzat 2012. évi gazdálkodásának
főbb adatai, mutatói**

A) Bevételek

Megnevezés	Eredeti	Módosított	Teljesítés	
	előirányzat			
	ezer Ft			megoszlás
Általános működési támogatás	215	215	179	11,1%
Feladatalapú támogatás	0	238	238	14,7%
Települési Önkormányzat által nyújtott támogatás	0	900	900	55,6%
Intézményi működési bevételek	0	11	11	0,7%
Előző évi működési célú pénzmaradvány átvétel	0	0	91	5,6%
Működési költségvetés bevételei	215	1 364	1 419	87,7%
Költségvetési bevételek összesen	215	1 364	1 419	87,7%
Függő, átfutó, kiegyenlítő bevételek	0	0	199	12,3%
Bevételek mindösszesen	215	1 364	1 618	100,0%

B) Kiadások

Megnevezés	Eredeti	Módosított	Teljesítés	
	előirányzat			
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	0	125	125	8,3%
Dologi kiadások	0	1 239	825	55,0%
Működési kiadások összesen	0	1 364	950	63,3%
Tartalékok	215	0	0	0,0%
Költségvetési kiadások összesen	215	1 364	950	63,3%
Függő, átfutó, kiegyenlítő kiadások	0	0	550	36,7%
Kiadások mindösszesen	215	1 364	1 500	100,0%

**TÁJÉKOZTATÁS
A POLGÁRMESTERNEK KÜLDÖTT
EL NEM FOGADOTT ÉSZREVÉTELEKRŐL**

Együttműködési megállapodások felülvizsgálata, módosítása	
Észrevétel	<p>1. A helyszíni vizsgálat során az eljáró számvevők megállapították, hogy a 2012. évben hatályos a nemzetiségi önkormányzat és a Települési Önkormányzat együttműködésének szabályozása részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak. A számvevőkkel folytatott szóbeli konzultáció alapján a Hivatal munkatársai előkészítették az együttműködési megállapodás felülvizsgálatát, és az ezen felülvizsgálat alapján elkészült, 2014. évre vonatkozó együttműködési megállapodást a Képviselő-testület 2013. december 12-i ülésén a 825/2012. (XII. 12.) számú határozatával elfogadta. Ezen dokumentum tartalmazza a jelentésben leírt és hiányolt jogszabályi előírásoknak megfelelő rendelkezéseket is.</p>
Válasz	<p>Az I/1. pontban leírt tájékoztatását arról, hogy az együttműködési megállapodás felülvizsgálatát és módosítását elvégezték és a módosított megállapodást a Képviselő-testület 2013. december 12-én elfogadta tudomásul veszem, de a jelentéstervezet erre vonatkozó megállapítását nem módosítjuk, mert az ellenőrzött időszakban hatályos együttműködési megállapodás nem felelt meg teljes körűen a jogszabályi előírásoknak. Az erre vonatkozó javaslatot továbbra is fenntartjuk, mert a hiányosságok megszüntetésére a 2013. évben tett intézkedések nem vehetők figyelembe az ellenőrzött időszakra vonatkozó megállapításaink során.</p>
Képviselő-testületi üléseken való részvétel	
Észrevétel	<p>2. A jelentés megállapítja, hogy a 2012. évben tartott nemzetiségi önkormányzati üléseken több esetben nem vett részt a jegyző illetve a megbízottja. Az ellenőrzést végző számvevők a helyszíni vizsgálat során, a nemzetiségi önkormányzattal foglalkozó koordinátortól nyilatkozatot kértek arra vonatkozóan, hogy mi volt az oka annak, hogy a nemzetiségi önkormányzatok ülésein nem vett részt. A koordinátor írásban nyilatkozott arról, hogy a távolmaradás oka az volt, hogy több alkalommal utólag értesült a megtartott ülésekről, illetőleg azokat olyan helyen (pl.: külföldön) vagy olyan időben (pl.: hétfőn vagy a késő esti órákban) tartották, hogy a köztisztviselő munkatárs azokon nem tudott részt venni. Erről a körülményről nem szól a jelentés, illetőleg a nemzetiségi önkormányzat elnöke számára erre vonatkozóan nem fogalmaz meg a jelentés javaslatot.</p>
Válasz	<p>Az I/2. pontban adott, a jegyzőnek illetve megbízottjának a nemzetiségi önkormányzatok testületi ülésein történő részvétele elmaradásával kapcsolatos magyarázatát tudomásul veszem, de ez alapján a jelentés megállapítását nem módosítjuk, az ezzel kapcsolatos javaslatot to-</p>

	<p>vábbra is fenntartjuk, mert az ellenőrzött időszakban több alkalommal nem vett részt a jegyző, illetve megbízottja a nemzetiségi önkormányzati üléseken. A jegyzői részvételnek a nemzetiségi önkormányzat oldaláról történő biztosítása, ennek feltételei (megfelelő helyszín, időpont, előzetes meghívás) az együttműködési megállapodásban rögzíthetők az esetleges be nem tartás következményeinek, eljárásrendjének a szabályozásával együtt.</p>
Gazdasági vezető kijelölésének hiánya	
Észrevétel	<p><i>A jelentés megállapítja, hogy a gazdasági szervezettel rendelkező Polgármesteri Hivatalban az Ávr. 11. § (2) bekezdésének előírása ellenére nem jelölték ki a gazdasági vezető személyét. A jegyző úgy látott el gazdasági vezető hatáskörébe tartozó feladatokat, hogy nem rendelkezett kijelöléssel és a kijelöléshez szükséges, az Ávr. 12. § (1) bekezdésében előírt képzettséggel. Ezen megállapítással nem értünk egyet az alábbi jogszabályhelyekben megállapított szabályozások alapján:</i></p> <p>Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 81. §-a,</p> <p>A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 140. § (1) bekezdés f) pontja,</p> <p>Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Ávr.) 9. § (1) bekezdése, valamint 11. § (2) bekezdése.</p> <p>A fentiek alapján Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatát, melyben akként rendelkezett, hogy a Hivatal gazdasági szervezetét létrehozza oly módon, hogy annak feladatait több szervezeti egység (Pénzügyi iroda, Üzemeltetési és Ügyviteli Iroda, valamint a Városgazdálkodási Iroda) látja el. Az egyes szervezeti egységeknek a gazdasági szervezetben meghatározott konkrét feladatait azok ügyrendje tartalmazta. A gazdasági szervezet vezetőjéről külön nem született rendelkezés, így a fentiekben hivatkozott Ávr. 11. § (2) bekezdése szerint gazdasági vezetőnek e szervezeti egységek vezetőinek irányítását végző személyt kell tekinteni. A polgármesteri hivatal esetében ez a személy csakis a jegyző lehet. Az Ávr. 12. §-a tartalmazza ugyan a gazdasági vezetőre vonatkozó képesítési követelményeket, azonban a 11. § (2) bekezdése külön kitételként nem említi, hogy a szervezeti egységek vezetőinek irányítását végző személy csak és kizárólag akkor tekinthető a gazdasági szervezet vezetőjének, ha rendelkezik a 12. §-ban meghatározott képesítési követelményekkel. Márpedig a fentiek alapján, speciálisan a polgármesteri hivataloknál, abban az esetben, ha több szervezeti egység látja el a gazdasági szervezet feladatait, akkor az azokat irányító csak a jegyző lehet, a jegyző képesítési követelményeit pedig a közszolgálati tisztségviselőkről szóló 2011.</p>

	<p>évi CXCV. törvény 247. § (1) bekezdése határozza meg.</p> <p>Álláspontom szerint tehát, a vázolt jogi környezet lehetővé teszi, hogy a jegyző ellássa a gazdasági szervezet vezetője számára meghatározott feladatokat.</p>
Válasz	<p>Az 1/3. pontban a gazdasági vezető kijelölésének hiányával és a jegyző gazdasági vezető hatáskörébe tartozó feladatellátásával kapcsolatos észrevételét nem fogadom el, a megállapítást és az erre vonatkozó javaslatot továbbra is fenntartjuk. Tekintettel arra, hogy az Erzsébetvárosi Önkormányzat SZMSZ-ében meghatározta gazdasági szervezetét, megsértette az Áht.² 10. § (4) bekezdésében foglaltakat azzal, hogy nem jelölt meg SZMSZ-ében az Ávr. 12. § (2) bekezdésében előírt képesítéssel rendelkező gazdasági vezetőt. A gazdasági vezetői teendőket egyebekben ellátó jegyző nem rendelkezett a jogszabályban előírt képesítéssel.</p>
Költségvetési határozattervezet elkészítése	
Észrevétel	<p><i>A 2012. évi költségvetésről szóló határozat tervezetét az Áht. 24. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére nem a jegyző készítette el megállapítást a következők miatt nem fogadjuk el:</i></p> <p>A 2012. évi költségvetés tervezéséről a jegyző a KI/53769/2011/XIV iktatószámú, 2011. október 24-én megküldött levélben tájékoztatta a Nemzetiségi Önkormányzatot, amelyben a Nemzetiségi Önkormányzat jövő évi elképzeléseinek, terveinek megküldésére, valamint a költségvetési évre vonatkozó feladatok és bevételi források áttekintésére hívta fel a figyelmet. A levélben leírtakra a Nemzetiségi Önkormányzat a november 3-i jegyzőkönyvvel válaszolt, aminek mellékletében hónapra lebontva tartalmazta a megvalósítani szándékozó rendezvényeket – a ráfordítandó összegek megjelölése nélkül. Így részben ennek hiányára vezethető vissza az, hogy nem készült előirányzat-felhasználási terv. Információ hiányában - a támogatási összeg tervezett felhasználását, annak ütemezését nem ismertük – a Magyar Államkincstár felé történt adatszolgáltatás céltartalék soron tartalmazta a kiadásokat.</p> <p>Megjegyezni szükséges továbbá, hogy a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testületi üléseire benyújtott előterjesztések összeállítását, előkészítését minden esetben a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei végezték.</p>
Válasz	<p>Észrevételét a 2012. évi költségvetési határozattervezet jegyző általi elkészítésével kapcsolatos megállapításunkra vonatkozóan nem fogadom el, a megállapítást nem módosítjuk, az erre vonatkozó javaslatot továbbra is fenntartjuk. A jegyző a helyszíni ellenőrzés időszakában írásban nyilatkozott, hogy a költségvetési határozattervezetet nem készítette el. Megállapításunkat alátámasztja továbbá, hogy a 2012. évi költségvetési előterjesztés borítóján az előterjesztés elkészítőjeként a nemzetiségi önkormányzat elnöke szerepel.</p>

Kincstári adatszolgáltatási kötelezettség	
Észrevétel	<p><i>A jegyző kincstári adatszolgáltatási kötelezettségének hat esetben határidőn túl tett eleget - megállapítást a következők miatt nem fogadjuk el:</i></p> <p>Az Ávr. 33. §-a szerinti határidőn túl teljesített adatszolgáltatásra vonatkozóan: A 2012. évi elemi költségvetésről szóló kincstári adatszolgáltatás 2012. március 9-én elkészült, „mentett állapotban” szerepel a KGR státusztörténetében. Az elkészült elemi költségvetést a KGR programból kinyomtatva 2012. március 12-ig a nemzetiségi elnökök aláírták.</p> <p>A MÁK KGR-programban a 2012. évi költségvetés adatainak feladását Erzsébetváros Önkormányzata összesen állomány tekintetében volt lehetséges végrehajtani, vagyis nem volt mód a nemzetiségi önkormányzatok költségvetését külön-külön továbbítani a MÁK információs rendszerében. A programban az adatok jóváhagyása 2013. március 13-án – egy nappal a határidőt követően – a Magyar Államkincstárral folytatott egyeztetések alapján történt.</p> <p><i>Az Ávr. 169. § (2) bekezdés, valamint a 170. § (5) bekezdés szerinti határidőn túl teljesített adatszolgáltatásra vonatkozóan:</i></p> <p>A III. negyedéves költségvetési jelentés és mérlegjelentés határideje 2012. október 20-a (szombati nap), illetve október 25-e volt. Az adatszolgáltatás (költségvetési jelentés) „mentett állapotban” szerepelt a MÁK információs rendszerében már 2012. október 18-án. Az október 20-át követő első munkanap október 24-e volt. E napon a MÁK 20 óra 12 perckor történt tájékoztatása alapján, az NGM-mel folytatott egyeztetésnek megfelelően verzióváltást végzett. A költségvetési jelentést 2012. október 25-én volt lehetséges teljesíteni. A mérlegjelentés 2012. október 25-én már „mentett állapotban” szerepel a MÁK információs rendszer státusztörténetében, a jóváhagyás 2012. október 26-án történt.</p> <p>A késedelem további oka, hogy a nemzetiségi önkormányzat a 2012. augusztus 10-én felvett készpénzzel az adatszolgáltatási határidőig nem számolt el (az elszámolás december 19-én 235.000 Ft összegben történt meg). Az elszámolásra többször felszólítottuk, és a szóbeli ígéret alapján vártunk az adatszolgáltatással.</p>
Válasz	<p>Észrevételét a kincstári adatszolgáltatások határidőn túli teljesítésével kapcsolatosan nem fogadom el, a jelentéstervezet megállapítását és a javaslatot továbbra is fenntartjuk, mert az adatszolgáltatás teljesítéseként – az ellenőrzött nemzetiségi önkormányzatokra egységesen – az adatszolgáltatás Kincstárnak történő továbbításának dátumát vettük figyelembe, ennek alapján túllépték az adatszolgáltatásokra vonatkozóan az Ávr.-ben előírt határidőket.</p>

Zárszámadási határozattervezet hiányossága	
Észrevétel	<p>A 2012. évi zárszámadási határozattervezet hiányosságaira vonatkozó megállapítást a következők miatt nem fogadom el: A zárszámadási határozat tervezetének előterjesztésekor nem mutatták be a pénzeszközök változását.</p> <p>A jegyző 2013. április 17-én levélben értesítette a Nemzetiségi Önkormányzatot a 2012. évi zárszámadás testület elé történő előterjesztés szükségességéről. A levél mellékletét képezték a 2012. évi beszámoló Magyar Államkincstár felé történt adatszolgáltatás szerinti űrlapjai, amelynek része a pénzeszközök változása is.</p>
Válasz	<p>A 2012. évi zárszámadási határozattervezet hiányosságaival kapcsolatos észrevételét nem fogadom el, mert az észrevételében jelzett jegyzői levél mellékletében szereplő, 2012. évi beszámoló űrlapjait, melyeknek része a pénzeszközök változása is nem bocsátották az ellenőrzés rendelkezésére a 2012. évi zárszámadási határozattervezet előterjesztéséhez mellékletként csatolva. Ezért a jelentéstervezet megállapítását és az ehhez kapcsolódó javaslatot továbbra is fenntartjuk.</p>
Kiadási pénztárbizonylat tartalmi hiányosságai	
Észrevétel	<p>A kiadási pénztárbizonylat tartalma – külön utalványrendelet hiányában – nem felelt meg az Ávr. 59. § (2)-(3) bekezdésében előírtaknak: A kifogásolt pénztárbizonylatok esetében egy összesített Utalványrendelet kiállítása történt meg. A számlákat minden esetben egyenként rögzítjük a Forrás SQL programban, amely alapján ellenőrizhetők a kedvezményezett adatai.</p>
Válasz	<p>A jelentéstervezetnek a kiadási pénztárbizonylat tartalmi hiányosságaival kapcsolatos megállapítására vonatkozó észrevételét nem fogadom el, a megállapítást továbbra is fenntartjuk, mert az észrevételében hivatkozott dokumentumot (összesített utalványrendelet) nem bocsátották a helyszíni ellenőrzés folyamán ez ellenőrzés rendelkezésére.</p>
Utalványrendelet tartalmi hiányosságai	
Észrevétel	<p>Előleg elszámolása során az érvényesítő nem jelezte, hogy az utalványrendelet nem tartalmazta az Ávr. 59. § (3)-(4) bekezdése szerinti kedvezményezett megnevezését, kötelezettségvállalás számát, fizetés időpontját, módját, összegét.</p> <p>Kizárólag az előleg elszámolásnál alkalmazott „összesítő utalvány” nem tartalmazta a felsorolt adatokat, azonban a számlák rögzítése a Forrás SQL pénzügyi programban egyedileg történt, tehát az érvényesítő a program alapján ellenőrizte a kötelezettségvállalás-nyilvántartás adatait. Az előleg elszámolás utalványrendeletéhez mellékelt részletező táblázat minden esetben tartalmazta kedvezményezetteként a számlákat.</p> <p>Megjegyezni szükséges, hogy a korábbi ellenőrzések elfogadták az elő-</p>

	leg elszámolás kialakított gyakorlatát.
Válasz	Az előleg elszámolás során az utalványrendelet tartalmi hiányosságai- val kapcsolatos megállapításunkra vonatkozó észrevételét nem fogad- dom el, mert az észrevételében leírtak szerint is „az utalványrendelet az előleg elszámolás kivételével minden esetben tartalmazta” a hiányolt ele- meket, megállapításunk pedig csak az előleg elszámolással kapcsolatos kifizetésekre vonatkozott. Az észrevételében hivatkozott „az előleg el- számolás utalványrendeletéhez mellékelt részletező táblázatot” nem bocsá- tották az ellenőrzés rendelkezésére a helyszíni ellenőrzés időszakában. Ezért a jelentéstervezet megállapítását nem módosítjuk.
Kötelezettségvállalásról vezetett nyilvántartás tartalmi hiányosságai	
Észrevétel	<p><i>A kötelezettségvállalásról vezetett analitikus nyilvántartás nem tartalmazza az Ávr. 56. § (1) bekezdésben előírt tartalmi elemek közül a kötelezettségvállalást tanúsító dokumentum megnevezését, a kötelezettségvállaló nevét, a kötelezettségvállalás évek és előirányzatok szerinti megoszlását megállapítás nem fogadható el a következők miatt:</i></p> <p>A Forrás-SQL integrált pénzügyi program kötelezettségvállalás modulja teljes mértékben tartalmazza a hivatkozott jogszabályi elemeket.</p> <p>A nyilvántartásból tetszőleges adattartalmú lista bármikor lekérdezhe- tő. A kötelezettségvállalás évek és előirányzatok szerinti megoszlása a Polgármesteri Hivatal által vezetett nyilvántartásból megismerhető.</p> <p>Az adatállomány kezelhetősége érdekében a kötelezettségvállaló nevét nem rögzítettük, mivel kizárólag az elnök gyakorolta a kötelezettség- vállalási jogkört.</p> <p>A kötelezettségvállalást tanúsító dokumentum megnevezését valóban nem szerepeltettük a nyilvántartásban.</p> <p>A kötelezettségvállalás analitikus nyilvántartása alkalmas arra, hogy az egyes szerződések tekintetében a szabad keret meglétéről az érvé- nyesítő meggyőződjön. E nyilvántartás alapján a szabad költségvetési előirányzatok rendelkezésre állása is ellenőrizhető.</p> <p>Megjegyezni szükséges, hogy az Ávr. 56. § (1) bekezdése a tartalmi elő- írások tekintetében módosult, ennek ellenére a Polgármesteri hivatal változatlan részletezettséggel és tartalommal vezeti a nyilvántartást.</p>
Válasz	A kötelezettségvállalásról vezetett analitikus nyilvántartás tartalmi hiányosságaira vonatkozó megállapításra tett észrevételét nem fogad- dom el, a jelentéstervezet megállapítását nem módosítjuk, mert a hely- színi ellenőrzés részére átadott lekérdezés nem tartalmazta a jogszabá- lyi előírásoknak megfelelő tartalmi elemeket.
Pénzkezelési gyakorlat	
Észrevétel	<p><i>A pénzkezelési gyakorlat sértette a Számv. tv. 15. § (3), a 165. § (3) bekezdé- sének előírásait, valamint a Sza tv. 72. § (4) bekezdés előírásait megállapí- tást nem fogadjuk el a következők miatt:</i></p> <p>Valamennyi kerületi nemzeti önkormányzat az Áht. 84. §-a alap- ján önálló fizetési számlával rendelkezik. A számlák feletti rendelkezési</p>

	<p>jogosultságot kizárólag a nemzetiségi önkormányzatok által bejelentett képviselők gyakorolják. A gazdasági eseményekről (készpénz felvétel, utalás) a Polgármesteri Hivatal utólag, a bankkivonat megérkezését követően szerez tudomást.</p> <p>A készpénzben felvett összegekhez a nemzetiségi önkormányzatok képviselője közvetlenül a bankszámláról történő készpénz felvétellel vagy a bankkártya használatával jutott hozzá. Ezen összegeknek a nemzetiségi önkormányzatok házipénztárába történő befizetése – a szabályzattal ellentétesen – késedelmesen történik.</p> <p>A szabályozás szerint a bankszámláról felvett készpénzt be kell fizetni a házipénztárba, majd a házipénztárból lehetséges felvenni, és elszámolni az előleget. A Polgármesteri Hivatal a gyakorlatban ezt az eljárást törekedett betartatni.</p> <p>A nemzetiségi önkormányzatok Pénztári és pénzkezelési szabályzatában rögzített eljárási mód betartása garantálná a számviteli és gazdálkodási (Ávr. 45-60. §) szabályok érvényesítését. E szabályok betartására, konkrétan a bankszámláról felvett összegek szabályszerű kezelésére és elszámolására történő jegyzői felhívást számos levél igazolja.</p> <p>Az ellenjegyzési, teljesítésigazolási, utalványozási, érvényesítési feladatot többszöri felszólítás után lehetséges végrehajtani (nyilatkozat, valamint a felszólító levelek és e-mailek a helyszíni ellenőrzés során bemutatva).</p>
Válasz	<p>Arra vonatkozó megállapításunkra tett észrevételét, hogy a pénzkezelési gyakorlat sértette a törvényi előírásokat nem fogadom el, a jelentéstervezet erre vonatkozó megállapítását nem módosítjuk, az erre vonatkozó javaslatot továbbra is fenntartjuk. Az észrevételében leírtak magyarázatul szolgálnak a helytelen gyakorlat alkalmazására, amit a jegyző és a pénzügyi irodavezető a helyszíni ellenőrzést végző számvevők részére 2013. november 5-én tett nyilatkozatával megerősített.</p>
Feladatalapú támogatás elszámolásának hiánya	
Észrevétel	<p><i>A feladatalapú támogatás felhasználásának, elszámolásának szabályszerűsége</i></p> <p>A nemzetiségi önkormányzat 2011. és 2012. évi feladatalapú támogatásának elszámolásához minden dokumentum rendelkezésre áll, az elszámoláshoz szükséges kimutatásokat elkészítettük. A feladatalapú támogatásról és annak elszámolásáról szóló kimutatásokat évenkénti bontásban bemutattuk a helyszíni ellenőrzés során.</p> <p>A Polgármesteri Hivatal több esetben kereste az elszámoltatás lehetőségét a minisztériumnál, a Magyar Államkincstárnál. Ennek bizonyítékát, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Helyettes Államtitkárság Nemzetiségi Főosztályának az ügyvel kapcsolatos válaszát a helyszíni ellenőrzés folyamán bemutattuk. Változatlanul szeretnénk elszámolni a feladatalapú támogatásokkal, mivel ez segítené elő, hogy a 2011. és 2012. évi gazdálkodást lezárjuk.</p>
Válasz	<p>Észrevételét nem fogadom el, mert az abban hivatkozott, a helyszíni ellenőrzés részére bemutatott, a feladatalapú támogatás elszámolásá-</p>

	<p>ról szóló kimutatás egy excel formátumban készített aláírás és dátum nélküli táblázat volt. Azt a Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő testülete nem tárgyalta meg és nem fogadta el, hivatalos, elfogadott elszámolással nem rendelkezett a nemzetiségi önkormányzat a feladatalapú támogatás felhasználására vonatkozóan, ezért a jelentéstervezet megállapítását nem módosítjuk, az erre vonatkozó javaslatot továbbra is fenntartjuk.</p>
--	--

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye
Áht. ₁	1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról (hatályos 2011. december 31-ig)
Áht. ₂	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (hatályos 2011. december 31-től)
ÁSZ tv.	Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (hatályos 2011. július 1-jétől)
Nek. ₁ tv.	1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól (hatályos 2011. december 31-ig)
Nek. ₂ tv.	2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól (hatályos 2011. december 20-tól)
Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről
Szoctv.	1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

Rendeletek

Ávr.	368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (hatályos 2012. január 1-jétől)
Ber.	193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről (hatályos 2011. december 31-ig)
Bkr.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről (hatályos 2012. január 1-jétől)
támogatási kormányrendelet ₁	342/2010. (XII. 28.) Korm. rendelet a kisebbségi önkormányzatoknak a központi költségvetésből, valamint fejezeti kezelésű előirányzatból nyújtott támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről (hatályos 2012. március 6-ig)
támogatási kormányrendelet ₂	28/2012. (III. 6.) Korm. rendelet a nemzetiségi célú előirányzatokból nyújtott támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről (hatályos 2012. március 7-től 2012. december 31-ig)

Szórővidítések

ÁSZ	Állami Számvevőszék
EU	Európai Unió
jegyző	Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Polgármesteri Hivatal Jegyzője
Képviselő-testület	Erzsébetvárosi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete
Kincstár	Magyar Államkincstár
Kormányhivatal	Budapest Főváros Kormányhivatala
Nemzetiségi Önkormányzat	Erzsébetvárosi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat

Nemzetiségi Önkormányzat elnöke polgármester	Erzsébetvárosi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Polgármesterre
Polgármesteri Hivatal polgármesteri hivatali SZMSZ ₁	Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testületének Polgármesteri Hivatala A Polgármesteri Hivatal 813/2011 (XI. 17.) sz. határozattal jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzata (hatályos: 2012. január 1-jétől)
polgármesteri hivatali SZMSZ ₂	A Polgármesteri Hivatal 123/2012. (III. 22.) határozattal jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzata
polgármesteri hivatali SZMSZ ₃	A Polgármesteri Hivatal 692/2012. (XII. 10.) határozattal jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzata
Települési Önkormányzat	Budapest Főváros VII. Ker. Erzsébetváros Önkormányzata
Települési Önkormányzat Képviselő-testülete	Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testülete

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

együttműködési megállapodás	A nemzetiségi önkormányzatnak a működési feltételei biztosítására, továbbá a bevételeivel és a kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatai végrehajtására a székhelye szerinti települési önkormányzattal megkötött megállapodás. (Az Áht. ₁ 66. §, a Nek. ₂ tv. 80. § (2) bekezdés, valamint az Áht. ₂ 27. § (2) bekezdés alapján levezetett fogalom.)
feladatalapú támogatás	A támogatási évben általános működési támogatásban részesült, és a Támogatónak a Kincstárhoz intézett, a feladatalapú támogatás utalására vonatkozó rendelkező levele keltének időpontjában működő nemzetiségi önkormányzatoknak kormányrendeletben rögzített feltételrendszer alapján nyújtható támogatás. A feladatalapú támogatás a nemzetiségi közügyeknek a nemzetiségi önkormányzatok által történő ellátását szolgálja. (A támogatási kormányrendelet ₁ 2. § (2) bekezdés c) pont, és a támogatási kormányrendelet ₂ 4. § (1) bekezdése alapján.)
kulcskontrollok nemzetiség	Teljesítés igazolása és az érvényesítés. Minden olyan Magyarország területén legalább egy évszázada honos népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, a lakosság többi részétől saját nyelve, kultúrája és hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozás-tudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul. (A Nek. ₂ tv. 1. § (1) bekezdése alapján levezetett fogalom.)
nemzetiségi közügy	Az egyéni és közösségi jogok érvényesülése, a nemzeti-séghez tartozók érdekeinek kifejezésre juttatása – különösen az anyanyelv ápolása, őrzése és gyarapítása, továbbá a nemzetiségek kulturális autonómiájának a nemzeti-ségi önkormányzatok által történő megvalósítása és megőrzése – érdekében a nemzetiséghez tartozók meghatározott közszolgáltatásokkal való ellátásával, ezen ügyek önálló vitelével és az ehhez szükséges szervezeti, személyi és anyagi feltételek megteremtésével összefüggő ügy. A közhatalmat gyakorló állami és helyi önkormányzati szervekben, továbbá a nemzetiségi önkormányzati szervekben való nemzetiségi képviselőkhöz és mindezek szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek biztosításához kapcsolódó ügy. (Nek. ₂ tv. 2. § 1. pontjából levezetett fogalom.)

nemzetiségi önkormányzat

Törvényben meghatározott nemzetiségi közszolgáltatási feladatokat ellátó, testületi formában működő, jogi személyiséggel rendelkező, demokratikus választások útján, törvény alapján létrehozott szervezet, amely a nemzetiségi közösséget megillető jogosultságok érvényesítésére, a nemzetiségek érdekeinek védelmére és képviseletére, a feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetiségi közügyek települési, területi vagy országos szinten történő önálló intézésére jön létre. (A Nek.₂ tv. 2. § 2. pontjából levezetett fogalom.)

A GAZDÁLKODÁS ÉRTÉKELÉSÉNEK MÓDSZERE

A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése keretében az önkormányzat **gazdálkodása kereteinek kialakítása, gazdálkodása megfeleléségének minősítéséhez** az alábbi területeket értékeltük:

- a helyi nemzetiségi önkormányzat és a helyi önkormányzat együttműködése szabályozását, az együttműködési megállapodásban előírt működési feltételek biztosítását;
- a helyi nemzetiségi önkormányzat jóváhagyott költségvetésére, zárszámadására, továbbá a kincstári adatszolgáltatás rendjére vonatkozó jogszabályi előírások betartását;
- a helyi nemzetiségi önkormányzatra vonatkozó gazdálkodási szabályzatok jogszabályi előírások szerinti rendelkezésre állását;
- a helyi nemzetiségi önkormányzat gazdálkodása tekintetében az operatív gazdálkodási jogkörök kialakítása jogszabályi előírásoknak történő megfelelését;
- a helyi nemzetiségi önkormányzattal összefüggő feladatalapú támogatás felhasználása és elszámolása jogszabályi előírásoknak való megfelelését;
- a helyi nemzetiségi önkormányzattal összefüggő gazdálkodási feladatok tekintetében a jogszabályokban előírt belső ellenőrzés biztosítását.

A helyi nemzetiségi önkormányzat gazdálkodását az ellenőrzési program munkalapjain a hat területhez kapcsolódóan feltett kérdésekre adott válaszok alapján értékeltük. A kérdésekhez rendelt súlyozott pontszámok alapján elért összérték a megszerezhető maximális pontszám százalékában került kimutásra. Ennek figyelembevételével kialakított minősítések a következők voltak:

Nem megfelelő:	0-60%
Részből megfelelő:	61-80%
Megfelelő:	81%-tól

A pénzügyi folyamatok belső kontrolljának ellenőrzése keretében **a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok** – a teljesítésigazolás és az érvényesítés – **működésének** megfeleléségét értékeltük. A kulcskontrollok működésének értékeléséhez a kritériumokat jogszabályok határozták meg. A kulcskontrollok működése megfeleléségének értékelése tekintetében lényeges minden olyan hiba, amely gátolja, hogy a kontrolltevékenység eredményesen működjön.

A két kulcskontroll működése megfeleléségének ellenőrzéséhez a dologi és egyéb folyó kiadások könyvviteli tételeiből szekvenciális (megállásos) mintavé-

teli eljárással választottuk ki az ellenőrizendő tételeket. A kulcskontrollok megfelelőségének vizsgálata keretében a számvevő bizonyosságot szerez arról, hogy a rendelkezésre álló szabályozás és dokumentumok alapján a teljesítésigazolásához és az érvényesítéshez szükséges ellenőrzési lépéseket végrehajtották-e.

A kulcskontrollok működése „kiváló”, „jó” vagy „gyenge” minősítést kaphatott. A munkalapon feltett kérdésekhez rendelt súlyozott pontszámok alapján elért összérték a megszerezhető maximális pontszám százalékában került kimutásra, mely alapján kialakított minősítések a következők voltak:

gyenge:	0-70%
jó:	71-90%
kiváló:	91%-tól

A kulcskontrollok működését:

- kiválónak értékeltük abban az esetben, ha azok működése megfelel a hibák megelőzésére és kijavítására meghatározott szabályozásnak, valamint a legmagasabb szintű elvárásoknak;
- jónak minősítettük, ha a megállapított kisebb, tolerálható mértékű hiányosságok nem veszélyeztetik az ellenőrzött területek hibáinak megelőzését és kijavítását;
- gyengének értékeltük, amennyiben a kontrollok működésében túl sok hiányosság fordul elő ahhoz, hogy a kontrollok biztosítsák a hibák megelőzését, feltárását, kijavítását.